

Toivomusaloite 237

Kallis ym.: Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kokonaisvaltaisen kuntoutuksen järjestämisestä

Eduskunnalle

Kansaneläkelaitoksen kuntoutustutkimuskeskuksessa on tutkittu pitkäaikaissairaiden ja heidän perheidensä kuntoutustarvetta ja sen luonnetta. Tällöin on käynyt ilmi, että kuntoutustarve on kokonaisvaltainen: se on sairaan tai vammaisen ja hänen perheensä huomioon ottamista kokonaisuutena. Perheenjäsenen sairastuessa vaikeaan sairauteen ja tilanteen jatkuessa päivästä toiseen, ehkä vuosikausia samanlaisena tai pahenevana, on henkisten voimavarojen löytäminen ja liikkeelle saaminen sekä potilaassa itsessään että hänen läheisissään ensisijaisen tärkeää pärjäämisen kannalta, vaikkakin ilmeisesti kuntoutuksen vaikein osa-alue. Esimerkiksi perheet, joissa on kroonisesti sairas lapsi, ja usein yksinhuoltajaperhe, jota rasittaa yhden tai useamman perheenjäsenen vaikea sairaus, hajoavat helposti: jompikumpi puolisoista ei kestä tilannetta. He saavat kyllä taloudellista tukea ja ehkä päivisin hoitoapua, mutta ovat illat ja viikonloput sidottuja kotiin. He eivät itse pääse virkistäytymään, solmimaan ihmissuhteita eivätkä lomalle, vaan uupuvat usein seurauksena se,

että sairas lapsi lopulta joutuu laitokseen. Toisaalta sellaisten kroonisten sairauksien yhteydessä, joissa hoidon päävastuu on potilaalla tai hänen omaisillaan, henkinen väsyminen sairauteen ja sen tuottamiin rajoituksiin usein aiheuttaa lääkkinnällisten toimenpiteitten laiminlyöntiä ja siten myös fyysisen tilanteen pahenemista. Kolmanneksi: psykosomaattisena kokonaisuutena ihminen on fyysisesti paremmassa kunnossa, kun paineet henkisellä puolella vähenevät ja päinvastoin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin sosiaali- ja terveysministeriön velvoittamiseksi huolehtimaan siitä, että vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kuntoutuksessa pyritään hoidettavan ja hänen perheensä kokonaisvaltaiseen kuntoutukseen sekä varataan tarvittavat varat tämän edellyttämään koulutukseen ja henkilöstön lisäämiseen.

Helsingissä 12 päivänä huhtikuuta 1995

Bjarne Kallis
Toimi Kankaanniemi

Jouko Jääskeläinen
Tauno Pehkonen